

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง คุณสมบัติเรื่องอายุของผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริม
อุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ

สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์กรมหาชน) ได้มีหนังสือที่ สอชช. ๑๖๐/๙๑๐ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ด้วยตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗ จนถึงปัจจุบัน ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติว่างลง คณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ จึงแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการฯ แต่โดยที่มาตรา ๒๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์กรมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติว่า ผู้อำนวยการต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า三十五และไม่เกินหกสิบห้าปี บริบูรณ์

สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์กรมหาชน) จึงขอหารือว่า กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการฯ จะต้องมีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์เข่นเดียวกับคุณสมบัติของผู้อำนวยการฯ ตามมาตรา ๒๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์กรมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๖ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๓) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์กรมหาชน) โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.ร.) และผู้แทนสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์กรมหาชน) เป็นผู้ซึ่งรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า เมื่อพลเอก โสภณ เวคະวากยานนท์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ โดยมติของคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ได้ขอลาออกจากเป็นผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการฯ แล้ว ต่อมาคณะกรรมการบริหารฯ ก็ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ แต่งตั้งนายสุกขัย จงศิริ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการฯ แทนพลเอก โสภณฯ มีระยะเวลาการสามเดือน โดยมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์กรมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้ได้รับค่าตอบแทนเท่ากับผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการฯ และเป็นการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มเวลา ซึ่งต่อมาเมื่อครบรอบระยะเวลาสามเดือนแล้ว คณะกรรมการบริหารฯ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ ให้สัตยาบันการดำเนินงานที่ผ่านมาภายหลังการรักษาการเกินสามเดือน จนถึงปัจจุบัน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๓) ได้พิจารณาข้อหารือประกอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมดังกล่าวแล้ว เห็นว่า การรักษาราชการแทนหรือการรักษาการแทนในกรณีที่มีภูมายหรือภูมิปัญญาบังคับกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ กรณีที่ต้องเป็นไปตามกฎหมายหรือภูมิปัญญาบังคับนั้น เช่น การรักษาราชการแทนตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕

ซึ่งกำหนดบุคคลผู้รักษาราชการแทนไว้ ผู้รักษาราชการแทนก็ทำหน้าที่ในตำแหน่งที่รักษาราชการแทนได้ โดยมิพักต้องพิเคราะห์ถึงคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่ง ที่ตนเข้ารักษาราชการแทนแต่อย่างใด แต่การรักษาการแทนผู้บังคับบัญชาสูงสุดขององค์กรมหาชน พระราชบัญญัติองค์กรมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ มิได้กำหนดเรื่องการรักษาการแทนไว้ จึงต้องพิจารณาจากพระราชบัญญัติจัดตั้ง และระเบียบข้อบังคับขององค์กรมหาชนนั้น ๆ หากไม่มีบทบัญญัติใดตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ ก็ย่อมเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการขององค์กรมหาชนนั้น ที่จะแต่งตั้งผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการฯ ตามมาตรา ๒๔^๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรมหาชนฯ

การที่พระราชบัญญัติองค์กรมหาชนฯ และพระราชบัญญัติจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์กรมหาชน) มิได้กำหนดเรื่องผู้รักษาการในตำแหน่งไว้ และไม่ปรากฏว่ามีระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศใดที่วางกฎเกณฑ์เกี่ยวกับผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการฯ กรณีจึงต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป โดยให้พิจารณาหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งซึ่งคณะกรรมการบริหารฯ กำหนด ประกอบกับระยะเวลาในการแต่งตั้งให้ดำเนินตำแหน่งรวมทั้งอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการฯ ซึ่งคณะกรรมการกฎหมาย (ที่ประชุมร่วมคณะกรรมการกฎหมาย คณะที่ ๒ และคณะที่ ๗) ได้เคยให้ความเห็นไว้ในทำนองเดียวกันในเรื่องเดิมที่ ๕๓๑/๒๕๔๒^๒

เมื่อข้อเท็จจริงตามที่หารือมาแล้วปรากฏว่า คณะกรรมการบริหารฯ ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ แต่งตั้งนายศุภชัย จังศิริ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการฯ แทนพลเอก โสภณฯ ผู้รักษาการคนเดิม โดยมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์กรมหาชน)ฯ ทุกประการ มีระยะเวลาการรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการฯ สามเดือน และให้ได้รับค่าตอบแทนเท่ากับผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการฯ โดยนายศุภชัยฯ ได้ปฏิบัติหน้าที่

^๑ มาตรา ๒๔ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการและการดำเนินการขององค์กรมหาชน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) กำหนดนโยบายการบริหารงาน และให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานขององค์กรมหาชน

(๒) อนุมัติแผนการลงทุนและแผนการเงินขององค์กรมหาชน

(๓) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับองค์กรมหาชนในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) การจัดแบ่งส่วนงานขององค์กรมหาชน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(ข) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่นของเจ้าหน้าที่และลูกจ้างขององค์กรมหาชน

(ค) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดสอบ วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษของเจ้าหน้าที่และลูกจ้างขององค์กรมหาชน รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างขององค์กรมหาชน

(ง) การบริหารและจัดการการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินขององค์กรมหาชน

(จ) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อันแก่เจ้าหน้าที่และลูกจ้างขององค์กรมหาชน

(ฉ) การแต่งตั้งและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ

(ช) การกำหนดขอบเขตเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและผู้ตรวจสอบภายใน

(ซ) การกำหนดเครื่องแบบผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างขององค์กรมหาชน และเครื่องหมายขององค์กรมหาชน

(๙) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งกำหนด

^๒ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการการกฎหมาย เรื่อง คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และค่าตอบแทนของผู้รักษาการในตำแหน่งเลขานุการสำนักงานกองทุนพัฒนาเกษตรกร ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการกฎหมาย ที่ นร ๐๘๐๑/๐๘๗๕ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๒ ถึงสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการฯ อายุ่งเต็มเวลา และต่อมาเมื่อครบระยะเวลาเดือนแล้ว คณะกรรมการบริหารฯ ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ ให้สัตยาบันการดำเนินงานที่ผ่านมาภายหลังการรักษาการเกินสามเดือนเรื่อยมา ซึ่งเมื่อรวมระยะเวลา การรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการฯ ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลา กว่าหนึ่งปี กรณีจึงเห็นได้ว่า คณะกรรมการบริหารฯ ประสงค์จะให้นายศุภชัยฯ มีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้อำนวยการฯ ซึ่งการรักษาการในลักษณะเช่นนี้ ย่อมต้องนำ บทบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติในเรื่องอายุของผู้อำนวยการฯ ตามมาตรา ๒๕^๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) มาใช้บังคับ แก่กรณีการรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการฯ ด้วย ดังนั้น กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้ง ให้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการฯ ตามลักษณะดังกล่าวข้างต้น ย่อมต้องมีอายุไม่เกินหกสิบห้าปี บริบูรณ์ เช่นเดียวกับผู้อำนวยการฯ

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) มีข้อสังเกตว่า คณะกรรมการบริหารฯ มีอำนาจตามมาตรา ๒๐^๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ แห่งชาติ (องค์การมหาชน)ฯ ที่จะออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดที่เกี่ยวกับ การบริหารงานทั่วไปของสำนักงานฯ จึงสมควรออกระเบียบกำหนดการรักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการฯ ไว้ เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวมีความต่อเนื่องและชัดเจน

(นายดิสทัต โนตรักษิตย์)
เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๕๙

๕ มาตรา ๒๕ ผู้อำนวยการต้องเป็นผู้สามารถทำงานให้แก่สำนักงานได้เต็มเวลา และต้องเป็น ผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะดังห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าปีสิบห้าปีบริบูรณ์และไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการของ สำนักงานตามที่กำหนดไว้ในสัญญาประสัมพันธ์

(๔) ไม่มีลักษณะดังห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) หรือ (๕)

๖ มาตรา ๒๐ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลสำนักงานให้ดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนด ไว้ในสัญญาประสัมพันธ์และอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) กำหนดนโยบายการบริหาร และให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานของสำนักงาน

(๒) อนุมัติแผนการลงทุน แผนการเงิน และงบประมาณของสำนักงาน

(๓) ควบคุมดูแลการดำเนินงานและการบริหารงานทั่วไป ตลอดจนออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปของสำนักงาน การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงาน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตรากำลังเดือน ค่าจ้าง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง การบรรจุ การแต่งตั้ง วินัยและการลงโทษทางวินัย การออก จากตำแหน่ง การร้องทุกข์ การอุทธรณ์การลงโทษของเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง การเงิน การพัสดุ สวัสดิการ และการให้บริการชั้นมูล การเผยแพร่ หรือการนำข้อมูลไปใช้

(๔) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต้องเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสำนักงาน